

CENTER FOR
THE DEFENCE OF
THE INDIVIDUAL

המוקד להגנת הפרט

مركز الدفاع عن الفرد

רחוב אבו עוביידה 4
ירושלים 97200
טל. 02.6283555
פקס. 02.6276317

شارع أبو عبيده ٤
ألقدس ٩٧٢٠٠
هاتف. ٠٢. ٦٢٨٣٥٥٥
فاكس. ٠٢. ٦٢٧٦٣١٧

mail@hamoked.org.il
www.hamoked.org.il

Gisha - Legal Center for Freedom of Movement

ג'ישה - מרכז לשמירה על הזכות לנוע (ע"ר)

مسلك - مركز للدفاع عن حرية الحركة

ג'ישה
gisha

תאריך: 5.2.2015
בתשובה נא לציין: 31706

בפקס: 03-6976306

דחוף!

לכבוד
עו"ד עירית ויסבלום
רשות האוכלוסין וההגירה

א.ג.נ.,

**הנדון: דרישה כי קטינים ישראלים יציגו מסמך נסיעה במעבר ארז
כתנאי לכניסתם לרצועת עזה**

שלנו: מכתבינו מיום 20.5.2014, 27.5.2014, 12.6.2014 מיום 17.9.2014

1. ראשית, אנו מברכים על ההחלטכם שלא לחייב ישראלים מעל גיל 16 להציג מסמך נסיעה כתנאי לכניסתם לרצועה דרך מעבר ארז, ועל נכוונתכם לחזור ולהסתפק בהצגת תעודת זהות, כפי שהובהר לנו במכתבו של קצין פניות הציבור במתפ"ש מיום 30.6.2014.

מצ"ב העתק המכתב, מסומן א.

2. אנו פונים בשנית בנושא זה, לאחר שבמענה לפנייתנו הנוספת למתפ"ש נמסר לנו כי ההנחיות לגבי אופן ביצוע מעבר וזיהוי ישראלים במעבר, לרבות הדרישה להצגת תיעוד או מסמך נסיעה, הינן בסמכות רשות האוכלוסין וההגירה.

מצ"ב העתק מכתב התשובה, מסומן ב.

3. בהנחיות שנמסרו לנו צוין כי הינכם עומדים על כך שקטינים מתחת לגיל 16 יציגו מסמך נסיעה לצורך זיהויים במעבר. זאת בניגוד למצב בעבר, בו די היה בהיותם רשומים בספח תעודת הזהות של ההורה הישראלי עמו נכנסו לעזה.

4. כפי שפירטנו בתכתובות קודמות, דרישה זו מעלה קשיים מעשיים רבים. נשוב ונפרט קשיים אלה:

א. **קטינים שהם תושבי ירושלים המזרחית**, המהווים חלק ניכר מהנכנסים לרצועת עזה, הם בעלי מעמד מיוחד וברשות רובם דרכון ירדני בלבד. הם אינם זכאים לדרכון ישראלי, וכידוע, יציאתם לחו"ל דרך גשר אלנבי מוסדרת באמצעות כרטיס יוצא בלבד. הדרישה למסמך נסיעה תחייב הוצאת "לסה פסה" לקטינים לצורך זה בלבד.

ב. קבוצה גדולה נוספת אשר עוברת במעבר ארז באורח קבע היא **קטינים ממשפחות חצויות** (היינו משפחות בהן אחד מבני הזוג תושב הרצועה ומשנהו תושב או אזרח בישראל), השוהים ברצועת עזה עם הוריהם עם היתרי שהייה

מתחדשים ומגיעים למעבר ארז לחדשם. קטינים אלה אינם מחזיקים ברשותם, במהלך שהותם ברצועה, במסמך נסיעה ישראלי, אך על פי הדרישה החדשה יהיה עליהם לעזוב את הרצועה ולשהות בישראל זמן בלתי ידוע, עד להוצאת דרכון ישראלי, שרק באמצעותו יוכלו להיכנס שנית לרצועה עם הוריהם. מדובר בהכבדה קשה על אנשים (במרבית המקרים מדובר על נשים, אמהות לקטינים), שמרכז חייהם ברצועה, ואשר לא ניתן לצפות כי ינטשו את בני משפחתם שנותרו בעזה ואת מחויבויותיהם שם עד שתוסדר כניסת הילדים בחזרה לרצועה עם מסמך נסיעה ישראלי.

ג. יתרה מכך, הוצאת מסמכי נסיעה כרוכה בהוצאה כספית ניכרת. המשמעות היא שעל פי הדרישה החדשה, יחויבו הורים המבקשים להיכנס לרצועה בהוצאה כספית כבדה בשל הצורך להסדיר מסמכי נסיעה (דרכון או לסה פסה) לכל אחד מילדי המשפחה.

ד. לבסוף, נראה כי הדרישה החדשה איננה נותנת מענה למקרים הומניטריים דחופים, בהם נדרשת כניסה מיידית לרצועה (למשל במקרים של מצב חירום רפואי, הלוויה וכד'). ברור כי בנסיבות אלו לא ניתן לצפות כי הכניסה לרצועה של כל בני המשפחה תעוכב עד להוצאת מסמך נסיעה ישראלי לקטינים. אמנם על פי הנחיות המתפ"ש יש להתחשב בנסיבות אלו, אולם, בפועל הוראה זו לא מיושמת.

5. ראוי להדגיש כי אם העמידה על הצגת מסמכי נסיעה לגבי קטינים במעבר ארז נועדה לוודא את זיהוי הקטינים, הרי שספק אם אמצעי זה מגשים את התכלית המבוקשת. דרכון לקטין הינו מסמך נסיעה שתקף למשך 5 שנים תמימות. לא ברור כיצד ניתן לזהות פעוט בן מספר שנים על סמך תמונה בדרכון שיתכן וצולמה בהיותו תינוק. דווקא את תכלית הזיהוי ניתן להשיג בצורה יעילה יותר ללא עמידה על מסמכי נסיעה פורמליים, המונפקים למשך תקופה ממושכת.

6. עוד נוסף כי גם לשיטתכם מעבר ארז אינו מעבר אזורי לכל דבר ועניין, ועל כן הותקן צו הכניסה לישראל (פטור תושבי רצועת עזה), תשס"ה-2005 שהפך אף מהוראת שעה להוראת קבע (ראו פרוטוקול ועדת הפנים והגנת הסביבה מיום 10.12.2010 ומיום 1.5.2013). בדומה לחריגה מהסדרי מעבר גבול שהונהגה בכל הנוגע למעבר ארז כלפי פלסטינים המבקשים להיכנס לשטח ישראל, ניתן לקבוע גם ביחס לקטינים הישראליים, הנכנסים עם הוריהם לרצועת עזה, הסדר שונה, שאינו מחייב הצגת מסמך נסיעה. כאמור, הסדר שכזה יושם במעבר במשך שנים עד ליולי 2014.

7. לאור כל המקובץ לעיל, נבקשכם לשקול מחדש את הדרישה להציג מסמכי נסיעה לגבי קטינים המבקשים להיכנס לרצועת עזה. כאמור, מדובר באמצעי שמקשה מאוד על המשפחות המבקשות להיכנס לרצועה ומנגד אינו האמצעי הבלעדי או אף היעיל ביותר לצורך השגת המטרה של זיהוי הקטינים.

8. נודה על התייחסותכם המהירה.

בכבוד רב,

ד"ר (מזה"ת) נעמי הגר, עו"ד
מנהלת המחלקה המשפטית
גישה

ענת גונן, עו"ד
מתאמת המחלקה המשפטית
המוקד להגנת הפרט

העתק:

מר אמנון בן עמי, ראש רשות האוכלוסין וההגירה
אל"מ פארס עטאללה, רמת"ק עזה